

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học / chủ đề - khối lớp 9	Tuần 6 tiết 26 CHỦ ĐỀ : VĂN TỰ SỰ TRONG TRUYỆN KIỀU MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ
Hoạt động 1 : Giúp HS : hiểu được vai trò của yếu tố miêu tả trong văn bản tự sự	1. Chỉ ra các yếu tố miêu tả trong đoạn trích ? (SGK/91) 2. Yếu tố miêu tả có vai trò như thế nào đối với văn bản tự sự ?

BÀI GHI CỦA HỌC SINH

Tiết 26 : Tập làm văn

MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I. TÌM HIỂU YẾU TỐ MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ:

1. **Đọc đoạn trích:** (SGK trang 91)

2. **Nhận xét:**

a. Kể về trận đánh đồn Ngọc Hồi.

b. Các chi tiết miêu tả trong đoạn trích:

- Nhân có gió bắc, quân Thanh bèn dùng ống phun khói lửa ra, khói tỏa mù trời, cách gang tấc không thấy gì, hòng làm cho quân Nam rối loạn.

- Quân Thanh chống không nổi, bỏ chạy tán loạn, giày xéo lên nhau mà chết. + - Quân Tây Sơn thừa thế chém giết lung tung, thân nằm đầy đồng, máu chảy thành sông, quân Thanh đại bại.

c. Nếu chỉ kể sự việc diễn ra như trong sách đã dẫn thì câu chuyện không sinh động, vì chỉ đơn giản kể lại các sự kiện. lại nội dung đoạn trích.

*So sánh:

+ Kể sự việc: Không sinh động.

+ Có yếu tố miêu tả: **Câu chuyện hấp dẫn, gợi cảm, sinh động.**

*Ghi nhớ:(SGK trang 92)

II. LUYỆN TẬP:

Bài 1/ trang 92: Tìm những yếu tố tả người và tả cảnh trong hai đoạn trích? “*Chị em Thúy Kiều*” và “*Cảnh ngày xuân*”. Phân tích giá trị của các yếu tố miêu tả ấy.

(HS về nhà viết đoạn văn)

*****

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học / chủ đề - khối lớp 9	Tuần 6 tiết 27 CHỦ ĐỀ : VĂN TỰ SỰ TRONG TRUYỆN KIỀU

	LUYỆN TẬP VẬN DỤNG YẾU TỐ MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ
Hoạt động 1 : Giúp HS -Hiểu được vai trò của yếu tố miêu tả trong văn bản tự sự. -Vận dụng vào đề bài cụ thể	1. Đề : Giới thiệu trước lớp về vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều bằng lời văn của em.

BÀI GHI CỦA HỌC SINH

Tiết 27 Tập làm văn

LUYỆN TẬP VẬN DỤNG YẾU TỐ MIÊU TẢ TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

Đề : Giới thiệu trước lớp về vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều bằng lời văn của em.

Gợi ý:

- Giới thiệu chung về vẻ đẹp hai chị em.
- Vẻ đẹp của Thúy Vân
- Vẻ đẹp của Thúy Kiều

Lưu ý: dùng lời văn của mình để miêu tả, có thể sử dụng thêm các biện pháp nghệ thuật khác để bài văn sinh động, hấp dẫn hơn

Gợi ý đoạn văn (HS đọc hướng dẫn và tự viết đoạn văn của mình trình bày trước lớp – các em không ghi vào vở)

Thúy Kiều và Thúy Vân là hai trang giai nhân tuyệt thế. Cả hai nàng đều có cốt cách thanh cao như hoa mai và tinh thần trắng trong như tuyết. Mỗi người mang trong mình một vẻ đẹp riêng và đều đạt đến độ hoàn hảo. Thúy Vân có vẻ đẹp phúc hậu, đoan trang và không kém phần quý phái. Nàng có khuôn mặt đầy đặn như vàng trắng, giọng nói trong trẻo như ngọc. Mái tóc của Vân óng ả hơn mây, làn da trắng mịn màng hơn tuyết. Còn Kiều lại sở hữu một vẻ đẹp sắc sảo, mặn mà. Nàng có một đôi mắt tinh anh, kiều sa tựa như làn nước mùa thu và đôi lông mày thanh tú như nét núi mùa xuân. Không những thế, Kiều còn giỏi cả về cầm, kì, thi, họa. Cung đàn “Bạc mệnh” của Kiều chính là sự tự ghi lại tiếng lòng của một trái tim đa cảm. Cả hai nàng đều khuôn phép, đức hạnh trong nề nếp gia đình gia giáo.

*****

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học / chủ đề - khối lớp 9	Tuần 6 tiết 28 CHỦ ĐỀ : VĂN TỰ SỰ TRONG TRUYỆN KIỀU MIÊU TẢ NỘI TÂM TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ
Hoạt động 1 : Giúp HS :	Đọc lại đoạn trích Kiều ở lầu Ngưng Bích (SGK/93,94)

Viết được bài văn tự sự kết hợp với miêu tả cảnh vật, con người và sự việc.	1. Tìm những câu thơ tả cảnh và những câu thơ miêu tả tâm trạng của Thúy Kiều ? 2. Những câu thơ tả cảnh có mối quan hệ như thế nào với việc thể hiện nội tâm nhân vật ? 3. Miêu tả nội tâm có tác dụng như thế nào đối với việc khắc họa nhân vật trong văn bản tự sự ?

BÀI GHI CỦA HỌC SINH

Tiết 28 Tập làm văn

MIÊU TẢ NỘI TÂM TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

I. TÌM HIỂU YẾU TỐ MIÊU TẢ NỘI TÂM TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ.

1. Xét đoạn trích “ Kiều ở lầu Ngưng Bích

- **Miêu tả ngoại cảnh** : (Miêu tả cảnh vật)

“ Trước lầu ....dặm kia ”

“ Buồn trông ... ghé ngòi ”

Miêu tả nội tâm : (Tập trung miêu tả những suy nghĩ của Thúy Kiều về nỗi nhớ cha mẹ, Kim Trọng, nỗi buồn tủi về thân phận của mình)

“ Tương người dưới nguyệt ... người ôm ”-> miêu tả nội tâm trực tiếp

Mối quan hệ giữa miêu tả cảnh và miêu tả nội tâm: quan hệ chặt chẽ, gắn bó nhau.

Tả cảnh -> thấy được tâm trạng bên trong của nhân vật và ngược lại

2. Đoạn văn (SGK/ trang 117)

- Miêu tả nội tâm qua nét mặt, cử chỉ (Thể hiện nỗi đau khổ, ân hận dằn vặt của Lão Hạc)
 -> miêu tả nội tâm gián tiếp.

=> Tác dụng : tái hiện những ý nghĩ, cảm xúc, diễn biến tâm trạng của nhân vật: khắc họa đặc điểm, tính cách của nhân vật một cách sinh động.

* Ghi nhớ : SGK/ trang 117

II. LUYỆN TẬP

- Bài 1/ tr 117: Thuật lại đoạn trích Mã Giám Sinh mua Kiều, trang 97, 98 bằng văn xuôi, chú ý miêu tả nội tâm của nàng Kiều.

Gợi ý :

Kiều buồn rầu, tủi hổ, sượng sùng trong bước đi “ngại ngùng”, ê chề trong cảm giác “thẹn” trước hoa và “mặt dày” trước gương. Kiều đau uất trước cảnh đời trái ngang, đau khi nghĩ tới “nỗi mình” tình duyên dang dở, uất bởi nỗi nhà bị vu oan. Bao trùm tâm trạng Kiều là nỗi đau đớn, tái tê: mỗi bước đi của nàng làm rơi bao nhiêu hàng lệ.

- Bài 2/ tr 117: (HS về nhà làm bài)

*****

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Tên bài học / chủ đề - khối lớp 9	Tuần 6 tiết 29,30 CHỦ ĐỀ : VĂN TỰ SỰ TRONG TRUYỆN KIỀU

	LUYỆN TẬP VẬN DỤNG YẾU TỐ MIÊU TẢ NỘI TÂM TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ
Hoạt động 1 : Giúp HS : Viết được bài văn tự sự kết hợp với miêu tả cảnh vật, con người và sự việc.	Đề 1 : HS viết đoạn văn ghi lại tâm trạng của em sau khi để xảy ra một chuyện có lỗi đối với bạn. Đề 2 : Đóng vai nhân vật Thúy Kiều kể lại Kiều ở Lầu Ngưng Bích.

BÀI GHI CỦA HỌC SINH

Tiết 29,30 Tập làm văn

LUYỆN TẬP VẬN DỤNG YẾU TỐ MIÊU TẢ NỘI TÂM TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

Đề 1 : HS viết đoạn văn ghi lại tâm trạng của em sau khi để xảy ra một chuyện có lỗi đối với bạn.

Gợi ý

Mở đoạn: Giới thiệu về câu chuyện sắp kể (diễn ra ở đâu? bao giờ? với ai?)

Thân đoạn

- Kể lại chuyện làm em mắc lỗi với bạn: Lỗi như thế nào? có nhiều dạng như nói dối bạn bè, không giúp đỡ bạn bè khi gặp khó khăn(ko phải trong lúc làm bài kiểm tra), cãi nhau và gây tổn thương cho bạn,...

- Tâm trạng của em khi biết mình mắc phải lỗi làm đó như thế nào (miêu tả): ray rứt,...

- Em đã xin lỗi bạn ra sao? -> thành công, thất bại,...(kết quả)?

Kết đoạn: Bài học rút ra cho chính bản thân.

Đề 2 : Đóng vai nhân vật Thúy Kiều kể lại tâm trạng của mình khi ở Lầu Ngưng Bích qua đoạn trích Kiều ở lầu Ngưng Bích

1. Mở bài: Giới thiệu bản thân và tình cảnh bị giam lỏng ở lầu Ngưng Bích

2. Thân bài: Đảm bảo đầy đủ các ý:

- Tâm trạng cô đơn, buồn tủi trước không gian bát ngát, mênh mông

- Nỗi nhớ thứ nhất: nhớ tình yêu với Kim Trọng nhưng lại là da diết, đau đáu.

- Nỗi nhớ thứ hai: nhớ đến công ơn sinh thành, dưỡng dục của cha mẹ và người con bất hiếu khiến cha mẹ phiền lòng

- Cảm xúc khi bản thân quay về thực tại trở trêu.

3. Kết bài: Nói ra cảm xúc của bản thân và ước mơ tự do, khát vọng sum vầy.

HẾT